

Prof. Corici Alina - Mihaela

Intervenția logopedică în corectarea tulburărilor de citit-scris

Târgu - Jiu, 2024

ISBN 978-973-0-39970-7

Prof. Corici Alina - Mihaela

**Intervenția logopedică în corectarea
tulburărilor de citit-scris**

Târgu - Jiu, 2024

1

Importanța terapiei logopedice în corectarea tulburărilor de citit-scris

Terapia logopedică în corectarea tulburărilor de citit – scris prezintă o importanță semnificativă în parcursul educațional al copilului depistat cu dificultăți lexico-grafice deoarece necorectarea la timp a tulburărilor de citit – scris conduce la dificultăți de învățare pe termen îndelungat, determinând o rezistență mai mare la corectarea terapeutică.

2

Procedee aplicabile în corectarea actului lexico-grafic

Educarea dislexiei și disgrafiei presupune parcurgerea următoarelor etape:

Prima etapă:

Înșușirea primelor grafeme și litere, introducerea în cuvinte mono și bisilabice.

Exerciții de diferențiere în scris a grafemelor:

a. Citește cuvintele ilustrate, stabilește ordinea literelor în cuvânt:

mama _ _ _ _

ac _ _

Ana _ _ _

oi _ _

mac _ _ _

ou _ _

b. Privește imaginile, scrie cuvântul și pronunță fiecare literă separat:

Mână m---â---n---ă;

Pumn p---u---m---n;

Cunună c---u---n---u---n---ă;

Doc d---o---c;

Toc t---o---c;

A doua etapă începe cu stabilirea legăturii dintre foneme, grafeme și litere.

Exerciții de diferențiere a fonemelor, grafemelor și literelor asemănătoare din punct de vedere al locului de articulare, dar și a celor asemănătoare din punct de vedere al așezărilor spațiale.

a. Scrie în căsuțe literele pe care le auzi la începutul fiecărui cuvânt:

Facă-Vacă

Bot-Pot

Bac-Pac

Cât-Gât

Card-Gard

Sac-zac

Zer-Ser

Zer-Ser

Dop-top

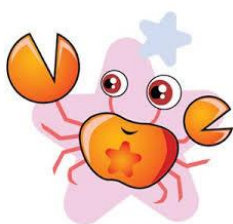
Dură-Tură

b. Privește imaginea, scrie cuvântul și nr. de silabe al fiecărui cuvânt:

Lac _____

Rac _____

Țepe _____

Cepe _____

c. Citește și asociază imaginea cu denumirea cuvântului:

Dop-Pod

Val - Văl

Mop - Nuc

A treia etapă se caracterizează prin eliminarea greșelilor și utilizarea unor texte, compuneri logice, coerente fără greșeli semnificative.

a. Citește și adaugă corect cuvântul potrivit imaginii:

Scufița Roșie a luat mâncarea într-un

și a plecat spre casa

Pe drum s-a întâlnit cu **cel rău.**

Lupul a mâncat-o întâi pe bunica și apoi pe

În final au fost salvate de către

b. Completează adăugând cuvintele potrivite:

Cățelul mănâncă un.....;

Săptămâna are zile;

Iepurașul nu este curajos, el este un

De Crăciun împodobim

..... face duche dulci.;

Șoricelului îi este frică de

c. Aranjează imaginile și povestește întâmplarea în ordinea desfășurării evenimentelor:

3

Program intervenție logopedică în actul lexic

a. Imitare de onomatopee...

Hai să facem și noi cum face:

Albina – ZZZZZ-UM, ZZZZ-UM;

Șarpele - poză S-S-S-S;

Telefonul- ȚÂRR-ȚÂRR-ȚÂRR;

Ploaia- PIC-PIC-PIC, etc;

c. Care-i deosebirea? Citește perechile de cuvinte:

CASĂ

-

MASĂ

MAC

-

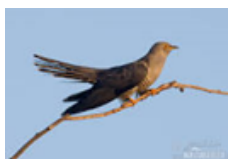
RAC

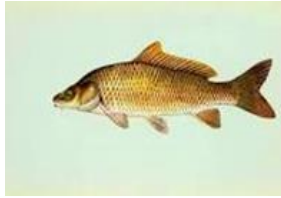
SUC

-

CUC

c. Următoarele cuvinte cuprind două silabe. Citește-le și rostește prima și a doua silabă:

PEȘ-TE

CA-SĂ

LU-NĂ

CEA-PĂ

VUL-PE

BA-LON

d. Găsește silaba potrivită. Citește împreună cu pisicuța.

CO	CIN	GEI
PLĂ	LĂ	TE
BIS	VRI	IȚI
CO	ZE	LE
FRAN	CU	CEI

Arrows indicate connections: from CO to LĂ, and from LĂ to CEI.

e. Citește propoziția și trece în casetă câte o linie pentru fiecare cuvânt pe care îl auzi:

FETIȚA DESCHIDE UȘA.

MAMA FACE MÂNCARE.

EU MERG LA ȘCOALĂ.

f. Subliniază:

- primul cuvânt din propoziția 1;
- al doilea cuvânt din propoziția 2;
- al treilea cuvânt din propoziția 3.

1. Mașina mea este nouă.

2. Beau suc de portocale.

3. Pe cer strălucește soarele.

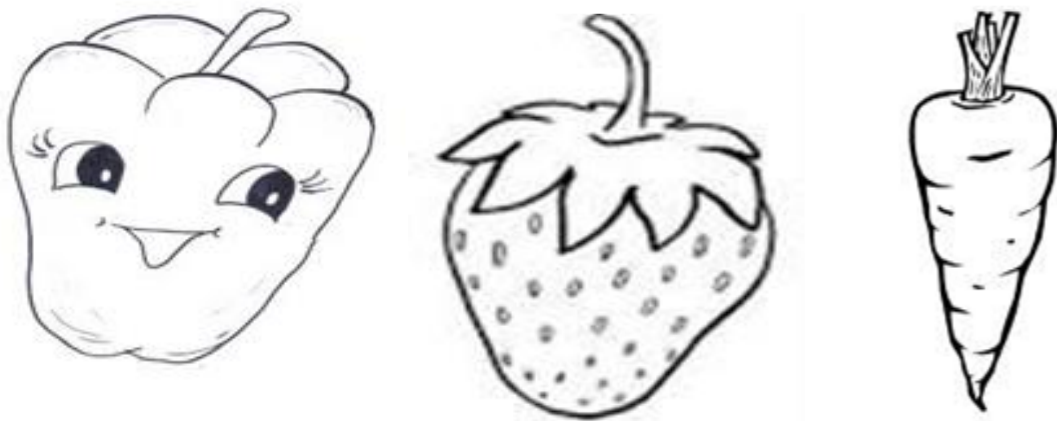

4

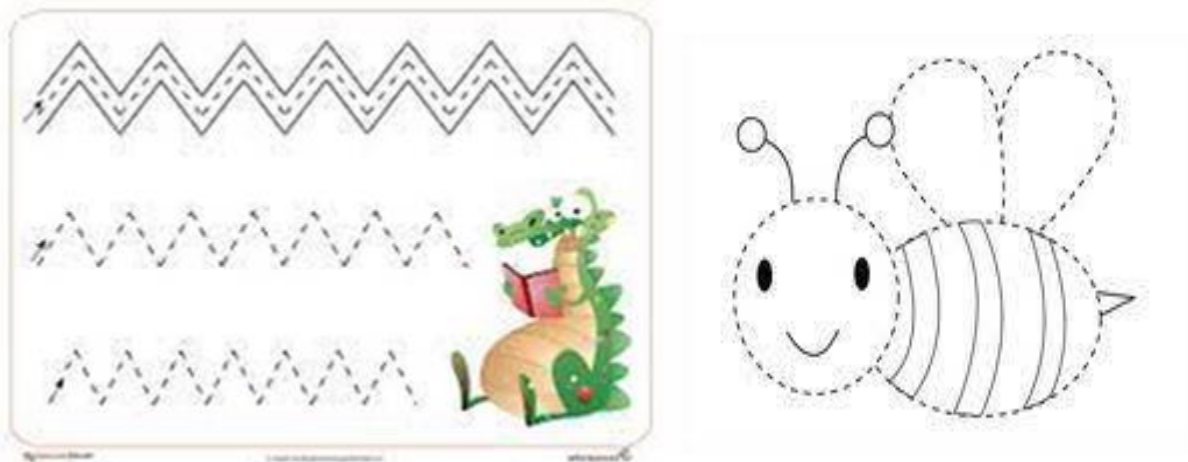
Program de intervenție logopedică în actul grafic:

a. Exerciții de gimnastică motorie largă și gimnastică motorie fină:

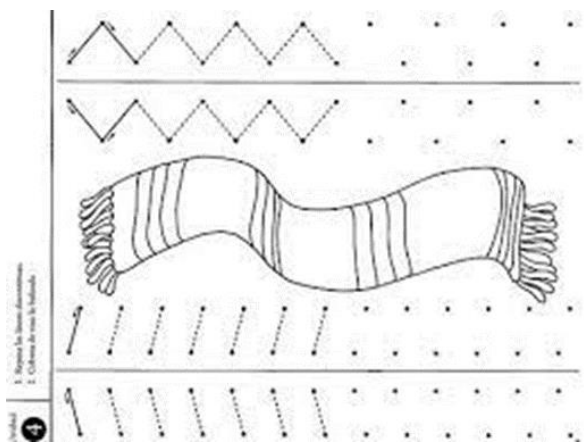
- *Colorează cu ce culoare dorești:*

- *Urmărește cu atenție traseul:*

- Trasează după model urmărind cu atenție conturul:

b. Scrierea și recunoașterea literei la nivelul cuvintelor:

- Găsește și încercuiește cu roșu litera „L”:

Leu

Lună

Lup

Melc

Fulg

Glob

Cal

Miel

Cățel

- Găsește și încercuiește cu albastru litera „R”:

Rac

Ramă

Role

Barcă

Tort

Cort

Pescar

Cer

Măr

c. *Scrive silabele următoare:*

La-le-li-lo-lu-lă-lî-----ra-re-ri-ro-ru-ră-rî;

Al-el-il-ol-ul-ăl-îl-----ar-er-ir-or-ur-ăr-îr;

d. *Scriem și analizăm silabele și literele componente cuvântului:*

„**clēmă**”- are 2 silabe: „cle” și „mă”, prima silabă este „cle” și a doua silabă este „mă”.

silaba „cle” are trei litere c-l-e și silaba „mă” are două litere, m-ă.

„**cremă**”- are 2 silabe: „cre” și „mă”, prima silabă este „cre” și a doua silabă este „mă”.

silaba „cre” are trei litere c-r-e și silaba „mă” are două litere, m-ă.

e. *Analizează o propoziție de trei cuvinte:*

Ana este fericită. (Ana –nr. de silabe, nr. de litere);

(este- nr. de silabe, nr. de litere);

(fericită – nr. de silabe, nr. de litere).

f. *Privește imaginea și formează o propoziție după care o analizăm:*

g. *Scrive după dictare următoarele propoziții:*

„Împărații poartă coroană.”

„Soldații merg în coloană.”

„Este o floare frumoasă, nu trebuie să o rupi.”

„Trecând prin pădure, vânătorul a văzut trei lupi.”

5

Metode de evaluare a abilităților lexicografice.

A. Proba de citire BOVET

Scop: Identificarea tipurilor de erori în actul lexic

Clasa I: Pisicuța mea

Este mică, mititică. Are blana neagră și moale. Când îi este foame miaună și atunci îi dau să bea lapte. Mănâncă și câte o bucățică de carne. După ce se satură aleargă prin casă și se joacă cu tot ce se mișcă, minge sau hârtie.

Dacă este obosită se catără în pat sau se culcă pe covor, unde doarme.

Ce drăguță este pisicuța mea.

Cotare: 67 cuvinte la care se admit 5 greșeli. Șase sau mai multe erori îl includ pe copil în zona de alarmă.

Clasa a II-a: Cățelușul meu

Este mărunțel, negru pe sprâncene și galben pe bot, cap, burtă. Labele îi sunt lângă gheare tot galbene. Când nu doarme nu are nici o clipă astâmpăr.

Aleargă ca un nebun prin casă și trece pe sub masă sau sare peste pat. Se leagă de toți și de toate.

Papucii mamei îi roade parcă ar fi oase. Uneori, când citesc, nu îmi dă pace. Îmi apucă cu dinții cartea, mâneca sau pantalonii și trage cu toată puterea de ele.

În schimb când mănânc, stă liniștit și se uită țintă la mine. Dacă nu-i dau și lui o bucățică, latră.

Îmi este drag ca ochii din cap.

Cotare: 108 cuvinte, la 8 sau mai multe greșeli copilul este suspectat de tulburări de lectură.

Număr de cuvinte citite	
Număr de cuvinte greșite	
Tipuri de greșeli: omisiuni confuzii litere confuzii cuvinte deformări reluări repetări greșeli punctuație greșeli de orientare (rânduri sărite)	

B. Fișa de evaluare a dificultăților grafice

Scop: identificarea tipurilor de erori întâmpinate de copil în actul grafic.

Itemii 5, 9, 10, 11, 21 evidențiază cea mai mare abatere relevând în mod clar o **disgrafie**;

Itemii 3, 4, 7, 11, 12, 15 evidențiază nerespectarea regulilor, iar 20 (combinat cu I) poate semnală o **disgrafie motorie**.

Notare TOTAL: 0-14 p.= tulburări ușoare;

14-28 p.=semnal de alarmă;

28-44p.=necesită intervenție complexă și terapie adecvată.

G(greu)=3p

M(mediu)=2p

U(ușor)=1p.

1.	I. Deformări la nivelul literei (formă, proporție, dimensiuni) Lizibilitate: - formă - mărime - proporție - distanță - contopiri ale literelor	U	1 p
2.	II. Deformări în scrierea cuvintelor Omisiuni de litere	U	1 p
3.	Omisiuni de silabe	M	2 p
4.	Confuzii de litere: - tipice: - atipice	M M	2p 2 p
5.	Inversiuni de silabe	G	3 p
6.	Adăugiri de litere	M	2 p
7.	Substituiri de litere	M	2 p
8.	III. Deformări în scrierea propoziției și frazei		
9.	Lipsa majusculei	U	1 p
10.	Omisiuni de cuvinte	U	1 p
11.	Contopiri de cuvinte	G	3 p
12.	Agramatisme atipice	G	3 p
13.	Semne de punctuație	U	1 p
14.	Scrierea diftongilor, triftongilor, a grupurilor	M	2 p
15.	consonantice	U	1 p
16.	Grupurile de litere:	M	2 p
17.	Articulări	M	2 p
18.	Conjugări	U	1 p
19.	Erori socio – lingvistice (de context cultural)	M	2 p
	Vocabular deficitar în scris (calitate și cantitate)	M	2 p
	Inversiuni de cuvinte		
20.	IV. Pagina Proasta organizare, rânduri coborâtoare, suite, frânte, alineate, îngrămădiri, titlul, așezarea în pagină, etc	M	2 p
21.	V. Alte criterii Scrisul în oglindă	G	3 p
22.	VI. Cifre și numere Scrierea cifrelor și numerelor	M	2 p
	TOTAL		

6

Componenta cabinetelor logopedice interșcolare din cadrul CJRAE GORJ

La nivelul Centrului Județean de Asistență Educațională Gorj există următoarele cabinete logopedice interșcolare:

În municipiul Tîrgu-Jiu:

- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „Alexandru Ștefulescu”, Tîrgu-Jiu;
- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae”, Tîrgu-Jiu;
- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși”, Tîrgu-Jiu;
- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „Ecaterina Teodoroiu”, Tîrgu-Jiu;
- ⇒ C.L.I.- Liceul Teologic „Sfântul Nicodim”, Tîrgu-Jiu;
- ⇒ C.L.I.- Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu”, Tîrgu-Jiu;

În județul Gorj:

- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „George Uscătescu”, Tîrgu-Cărbunești;
- ⇒ C.L.I.- Școala Gimnazială „Bumbești-Jiu”;
- ⇒ C.L.I.- Colegiul „Gheorghe Tătărăscu” Rovinari;
- ⇒ C.L.I.- Liceul Tehnologic Turceni;
- ⇒ C.L.I.- Liceul Tehnologic Mătășari;
- ⇒ C.L.I.- Grădinița cu Program Prelungit Motru.

Fiecare cabinet logopedic interșcolar are arondate unități de învățământ din zona de circumscripție. La fiecare început de an școlar, profesorul logoped al C.L.I. realizează activitatea de depistare a preșcolarilor/elevilor din clasele primare ce prezintă tulburări de limbaj și comunicare. Activitatea de depistare se realizează la nivelul tuturor unităților arondate C.L.I., oferindu-se terapie logopedică copiilor ce provin atât din mediul urban cât și din mediul rural.

7

Bibliografie:

- ❖ Adrian Roșan, Carmen David, „Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare”, Polirom, Iași, 2019;
- ❖ Carolina Bodea Hațegan, „Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise”, Editura Trei, București, 2016;
- ❖ Ecaterina Vrăjmaș, „8 LOG – Program de intervenții logopedice pentru remedierea dislaliei”, CNI Coresi, București, 2009;
- ❖ Loredana Bejan, Ioana Ferent, „100 de exerciții pentru corectarea vorbirii”, Editura Primus, Oradea, 2018;
- ❖ Maria Anca, „Logopedie ”, Presa Universitară Clujeană, Cluj–Napoca, 2002;
- ❖ Ioan Moldovan, „Corectarea tulburărilor limbajului oral”, Presa Universitară Clujeană 2006;
- ❖ Constantin Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
- ❖ Nuță Silvia, Metodica predării limbii române în clasele primare, Editura Aramis, București, 2001.

Profesor logoped Corici Alina

Colectiv de redacție:

Coordonatori:

Tulpan Claudia - Ofelia

Istratie Mădălina

Grafică și tehnoredactare:

Popescu Cristina

Istratie Mădălina

Corici Alina - Mihaela